
Hakon Holm

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Hakon Holm

4

Hakon Holm

Hakon Holm

Hakon Holm
Af Kaj Munk
Nat.d.4.9.38[1]

HVIS man sagde "Danmarks store Lyriker", hvem mente man saa? Hvem kan det gaa an at give det Navn uden alt for stor Fare for at faa Folk til at le? Vi er paa Vej hjem til Andetrækket, som vi alt for længe har forsømt, fordi "København kaldte"!. Men nu er det overstaaet alt det derinde, vor Tanke har faaet Mæle, klart og tydeligt Mæle, og Mennesker samler sig, for at høre, hvad der bliver sagt. Det gaar altsaa atter an i en Hvilestund, at vende det urolige og anspændte Sind fra Menneskeverdenens Heftighed til Naturens dulmende, ophøjede Ro. Naa ja, Ro og Ro, Storebælt er lidt vredladen i Dag, men ikke mere, end hvad der er dejligt. Et Leve for Storebælt! det faar de aldrig Lov til at tage fra os. Ingen Bro her. Saalænge vi har Storebælt, er Danmark et Øland, og det maa Danmark aldrig ophøre med at være. En anden Ting er, at Bæltet ligger galt. Den forfriskende Sejl tur paa den alligevel lange Rejse mellem Jylland og Hovedstaden falder for tidligt, kommer man derindefra, og for sent, kommer man derovrefra. Men heldigvis vil det skubbe sig i Lave. Videnskaben har godtgjort, at Fyn og Sjælland nærmer sig hinanden. Der vil altsaa oprinde en Dag, da Lillebælt er Storebælt, og Storebælt er Lillebælt. Saa er den i Orden. Desværre skal vi jo blive *meget* gamle for at opleve det. Men maaske bliver vi det ogsaa; hvad kan Videnskaben ikke komme til at udrette. I hvert Fald vil Ventetiden, den altid ubehagelige, blive lang. Men hvorfor skulde ikke ogsaa Videnskaben kunne møde op med en Kran og flytte Fyn med et Snuptag. I det hele taget er der flere Omgrupperier af de danske Øer, der er temmelig ønskværdige. Oh, her er nok at lave for Ingeniørerne foreløbig. Tjener, en Pilsner til!

Hvem er Danmarks Store Lyriker? spurgte vi. For ikke at gøre os til Grin, kan vi snyde og sige: det er Havet. Eller da det nu, ifølge Kontrakten med Redaktionen skal være et Jagtbrev dette her, saa havde jeg Lyst til at sige: det er Ændernes Kile over Søen i den stille, stille Septembraften. Denne Fløjten af de rappe Vingeslag fra Evighedens bleggyldne Himmel ind i den fremrykkende Nat - jo, det er et Digt, der kan faa Hjerterne til at dirre.

Men forlanger De et Navn af mig, kunde jeg være i den Stemning, at jeg i Stedet for Valdemar Rørdam kom til at sige Hakon Holm. Kan De huske ham? Ak, det kan De vel ikke. Og dog gik han hen for en 4-5 Aar siden og fik en Digtsamling trykt i 10,000 Eksemplarer. Det var en Bedrift. Men hvad der var en meget større Bedrift var, at der var noget ved den. Det var "brændende Skrig fra et Hjerte". "Har ingen Interesse" hed Bogen, og dermed havde Digteren givet sit Liv dets tragiske Navn. Hidtil havde han som arbejdsløs slidt Trappegangene og falbudt sine guddommelige Varer ved Dørene. Det var bittert nok. Men bitrere blev det dog, at denne Kval og Forsmædelse nu blev en Sensation, der lod sig

udnytte. 10,000 Eksemplarer. Hva? - Men en Sensation, der er 5 Aar gammel, er saa godt som aldrig passeret. Nu slider Hakon Holm atter Trappegangene, og de slider ham. Og de hede Skrig fra hans Hjerte denne Gang bærer Titlen: Susanne stod for Raadet. Sanseligt Skønnere Vers, vildere Vers, mere fortvivlede Vers er aldrig skrevet paa Dansk. Aarestrup er tam ved Siden af. En Gaardhane mod en Urkok. Der er Strofer i selve Bibelens Højsang, Hakon Holm kunde have skrevet.

Naar den store Kunstner træder frem og taler, saa har Kritiken eet at gøre: at tie. Hvis den vover ogsaa dér at møde op med blækbesmurte Pegefingre og sætte Plus og Minus og give Karakterer, dømmes den sig selv og latterliggør den sig selv. Nej, den har at tie.

Det har den vist ogsaa meget smukt gjort i dette Tilfælde. D. v. s., der er Maade med det smukke. Det er fortalt mig, at da Hakon Holm ikke sender sine Bøger til Bladene, tier disse om dem. Hvor storsynet, hvor ædelmodigt! Disse Anmeldere - de skulde ile om Kap til Birkerød og søge at tiltigge sig Eet Eksempel af Digteren og bære det hjem i svedige Hænder og næste Dag falde paa Knæ i deres Blades Spalter Og hermed knæler da jeg. Kan ikke gøre det paa nogen bedre Maade end ved at eftersige de dejlige Ord. Hør nu her:

De unges første Kærlighed
er Paradisets Have,
men alle Blomster brænder ned
til deres egne Grave.

Og der var Dug paa hvert et Blad
og Blomster mellem Klipper,
og vore Længsler fulgtes ad
som dine Øjenvipper.

Jeg vandt tilsidst din Kærlighed
under en vild Agave,
men ingen aner, hvad jeg led
i Paradisets Have.

Eller sidenhen:

Jeg tror, paa Blomstens Billede i Vandet,
jeg tror paa mine Sansers Drømmespil,
jeg tror, at Blomstens Billede er dannet,
fordi den selv skal se, at den er til...

Hvem har hvasket sin Tak hedere, ydmygere, inderligere til sin Kæreste om Morgen
end denne ene Linie:

hvor var du nøgen, Elskede, i Nat!

Eller hør nu her om Børnene, da Mor ligger ude paa Sygehuset.

Om Judith nu kan huske Lillemor? Hvad Judith sidst har sagt - fra "ih bevares"

til "jeg er klar over" og Visdomsord,

og søde Ting, som ikke kan forklares, og som man glemmer! - Spørgsmaal, der besvares!

O, Enighed imellem Far og Mor om, at "det Barn! det Barn!!" - ja - o. s. v.,

mens vore Stemmer stadig bliver blidere.

Eller disse nøgne Morgenvers om Favntagets bristefærdige Lykke dog, hvad kan det
nytte at blive ved at citere? En Bog skal læses i sin Helhed og ikke i Brudstykker. Og
denne skal læses af dem, hvem skælvende Vers og duggede Blomster og Kvinden i sit
nøgne, gudskabte Under siger noget af det dybeste og højeste og helligste om Livet.

Nu kører vi over Lille Bælt-Broen.

Kaj Munk.